

rigtigt? (Lehmann: Jo!) Det er idetmindste min Opfattelse af Sagen. Det Gæste, der bliver tilbage, hvorom der er nogen Uenighed imellem os, er saaledes Sammensætningen af Landvæsencommissionerne i 1ste Instants. Jeg vil naturligviis ingenlunde paastaae, at jeg her kan gjøre noget Nyt gjældende, som ikke den ærede Viceformand ligesaa godt kan see. Imidlertid forekommer det mig, at der er et Par Momenter ved Sagen, der ikke bleve fremhævede af Forslagsstilleren, og som gjøre, at jeg idetmindste troer, at Udkastet er at foretrække for det stillede Forslag. Jeg maa nemlig bede fastholdt, at man ingenlunde kan gjøre til Landvæsencommisfairs, hvem man vil. Den ærede Landsthingsmand gjorde gjentagne Gange gjældende, at de Personer, der allerede havde vundet eller i Fremtiden maatte vinde den særlige Sagkundskab, ifølge hvilken de maatte anses som sært brugelige, efter Udkastets § 2, netop ere Saadanne, der bør være Landvæsencommisfairs; men jeg maa bede fastholdt, at man for det Første ikke kan tvinge Folk til at være Landvæsencommisfairs, og for det Andet, at jeg ret vel kan tænke mig, at Folk, som ikke ville være Landvæsencommisfairs, dog kunne findes villige til at indtræde i et enkelt Tilfælde netop i en saadan Commission, som her er Tale om. Det forekommer mig ikke uhensigtsmæssigt at lade Udgangen staae aaben til, hvor det af Landvæsencommissionen eller af nogen af Parterne ønskes, at lade en Mand, som maaffee netop er særligt skiftet dertil, deeltage i en saadan Sags Afgjørelse; men fordi han kan findes villig dertil — og jeg erkjender, at man heller ikke kan paatvinge en Mand et saadant enkelt Hverv — er det ingenlunde afgjort, at han vil være villig til at modtage Udnævnelse som Landvæsencommisfair og overtage de deraf i Almindelighed flyvende Forpligtelser. Jeg maa derhos bede fastholdt, at Amtmanden aabenbart ved Valget af Medlemmerne er begrændset til at tage saadanne, som ere bosiddende i selve Amtet; men hvor let kan der ikke møde et Tilfælde, hvor det maaffee kan være meget hensigtsmæssigt netop at benytte en med Hensyn til denne enkelte Sags Afgjørelse særdeles sagkyndig Mand, der boer i et tilgrændsende Amt, og som

kan være villig til at paatage sig dette Hverv, men som ikke kan udnævnes til Landvæsencommisfair for det paagjældende Amt, fordi han boer udenfor dets Grændse. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at naar man, om end lidt uvilligt, erkjender, at der i Overlandvæsencommissionen bør kunne tilforordnes et saadant særligt sagkyndigt Medlem, og naar man vil erindre, at Loven antages at skulle gjælde for længere Tid, saa at Forholdene kunne udvikle sig saaledes, at der kan opstaae Spørgsmaal for disse Landvæsencommissioner af en saadan Beskaffenhed, at det maa anses for ønskeligt at tilvejebringe et sært udviklet sagkyndigt Element — saa synes det nu at være ganske naturligt, at man ikke affærer sig Udgangen til at faae det samme Element ind i første Instans. I Reglen vil det ikke findes heldigt, at der er en væsentlig Forskjel i Sammensætningen af Domstolene i første og i anden Instants. Naturligviis er det ønskeligt at bringe større Garantier tilstede ved den fornyede Prøvelse; men talmindelighed er Garantien ikke af væsentlig forskjellig Art, i Reglen søges den større Garanti i den numeriske Etyrke, men ikke i væsentligt forskellige Elementer. Og selv bortset herfra, selv om jeg vil erkjende, at dette særligt sagkyndige Medlem fortrinsviis maa ønskes i anden Instants, saa maa jeg bede erindret, at der er Spørgsmaal, hvor Landvæsencommissionen skal træffe Afgjørelse som sidste Instants, f. Ex. efter Forordn. af 29de Juli 1846. Med Hensyn til disse Spørgsmaal kan jeg da ialfald ikke erkjende, at det vilde være rigtigt ved Lovgivningen at forbyde Tilforordnelsen af et saadant særligt Element. Jeg har meget vel seet, at det ikke gaaer an at paalægge Amtmanden en Forpligtelse, som han muligens ikke vil være istand til at opfylde, og der siges derfor i Udkastet „saavidt gjørligt“. Den ærede Viceformand har i denne Henseende foreslaaet en forandret Affattelse, og herimod kan der fra min Side Intet være at indvende.

Ryholm: Jeg kan i det Hele for mit Bedkommende tiltræde de Ændringsforslag, som ere stillede af den ærede 2den Landsthingsmand for 10de Kreds (Lehmann). Jeg kan